

Prima instanță - Judecătoria Bălți, sediul Central (jud. : V. Schibin)

Instanța de Apel - Curtea de Apel Bălți (jud. : A. Corcenco, D. Corolevschi, D. Stănilă)

Î N C H E I E R E

4 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Popovici Eugeniu,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova împotriva lui Popovici Eugeniu, intervenient accesoriu Academia ”Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne privind încasarea cheltuielilor suportate pentru instruire și a cheltuielilor de judecată
împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 25 iunie 2020 prin care s-a admis respins apelul declarat de Popovici Eugeniu și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 17 decembrie 2018, Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova s-a adresat în instanță cu cererea de chemare în judecată împotriva lui Popovici Eugeniu, intervenient accesoriu Academia ”Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne privind încasarea cheltuielilor suportate pentru instruire și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 27 iulie 2011, Popovici Eugeniu a fost înmatriculat la Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne, secția zi, cu decontarea cheltuielilor necesare pentru studii din contul bugetului de stat.

În acest sens, între Popovici Eugeniu și Ministerul Afacerilor Interne a fost încheiat contractul individual de muncă nr.049551, precum și acordul asupra condițiilor suplimentare la contractul individual de muncă, potrivit căruia, după absolvirea instituției de învățământ a Ministerului Afacerilor Interne, pârâtul în baza hotărârii Comisiei pentru repartizare la serviciu, urma să activeze în cadrul subdiviziunilor subordonate Ministerului Afacerilor Interne nu mai puțin de 3 (trei) ani.

Ulterior, urmare modificărilor operate în Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, de către Popovici Eugeniu a fost semnat angajamentul „absolventului Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne”, prin care acesta s-a angajat să activeze în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne 5 ani, iar în cazul încetării raporturilor de muncă înainte de termenul indicat, acesta va restitui cheltuielile suportate pentru studii proporțional cu perioada rămasă până la 5 ani, în modul stabilit Ministerul Afacerilor Interne.

După absolvirea Academiei „Ștefan cel Mare”, prin Ordinul Inspectoratului

General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne nr. 414 ef. din 19 iunie 2015, Popovici Eugeniu a fost numit (în bază de contract din 19 iunie 2015), în funcția de ofițer urmărire penală al Secției urmărire penală a Inspectoratului de Poliție Sîngerei al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne cu acordarea gradului special „Locotenent de Poliție”.

Prin Ordinul Departamentului Trupelor de Carabinieri al Ministerului Afacerilor Interne nr. 245 ef. din 18 septembrie 2018, Popovici Eugeniu a încetat serviciul în Poliție, în corespundere cu prevederile art. 35 alin.(3) lit. k) al Legii nr. 162-XVI din 22 iulie 2005 cu privire la statutul militarilor, implicit eliberarea militarilor din serviciul militar prin contract la comiterea delictelor ce discreditează titlul de militar, activând în cadrul subdiviziunii la care a fost repartizat doar 38 luni 29 zile din cele 60 de luni în care urma să activeze.

Astfel, în perioada nelucrată a lui Popovici Eugeniu constituie 21 luni 01 zile, iar în coraport cu perioada de activitate desfășurată de facto cheltuielile suportate de către Ministerul Afacerilor Interne constituie 35 880,7 lei, conform calculului.

Reclamantul a menționat că, acțiunea de chemare în judecată este întemeiată în conformitate cu prevederile pct. 4 al Hotărârii Guvernului nr. 923 din 04 septembrie 2001 „Cu privire la plasarea în câmpul muncii a absolvenților instituțiilor de învățământ superior și mediu de specialitate de stat”, potrivit căreia în cazul în care tânărul specialist refuză să se prezinte la locul de lucru conform repartizării sau î-și suspendă activitatea înainte de expirarea termenului de trei ani stabilit, el este obligat să restituie în bugetul de stat cheltuielile pentru instruirea sa în volumul calculat de instituția respectivă de învățământ.

Popovici Eugeniu nu a respectat prevederile pct. 2.1 al contractului individual de muncă, normele acordului asupra condițiilor suplimentare la contractul individual de muncă și nici angajamentul asumat și solvent al Academiei „Ștefan cel Mare”, fapt care a dus la prejudicierea bugetului Ministerului Afacerilor Interne cu suma de 35880,7 lei.

Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova a solicitat încasarea din contul lui Popovici Eugeniu suma de 35880,7 lei cu titlu de cheltuieli pentru instruirea la Academia „Ștefan cel Mare” și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoria Bălți, sediul Central din 23 decembrie 2019 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova.

S-a încasat de la Popovici Eugeniu în beneficiul Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova suma de 35880 (treizeci și cinci mii opt sute optzeci lei 70 bani) cu titlu de cheltuieli pentru instruire profesională.

Acțiunea în partea încasării de la Popovici Eugeniu în beneficiul Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova a cheltuielilor de judecată, s-a respins, ca neîntemeiată.

S-a încasat de la Popovici Eugeniu în beneficiul Statului Republica Moldova suma de 1076 (una mie șaptezeci și șase) lei, 42 bani cu titlu de taxă de stat.

Pentru a hotărî astfel, instanța a reținut că, prin semnarea acordului asupra condițiilor suplimentare la contractul individual de muncă și a celor două angajamente din 15 martie 2013 și din 23 iunie 2015, Popovici Eugeniu s-a obligat ca după absolvirea Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne și în cazul încetării raportului de muncă în primii 5 ani de activitate, din motive imputabile pârâtului, să

restituie cheltuielile pentru studii proporțional cu perioada rămasă până la 5 ani.

La caz, încetarea raporturilor de serviciu a lui Popovici Eugeniu cu unitatea de muncă din cadrul angajatorului –Ministerul Afacerilor Interne, conform Ordinului nr. 245 ef. din 18 septembrie 2018 s-a produs din motive imputabile angajatului Popovici Eugeniu, și anume pentru comiterea delictelor ce discreditează titlul de militar.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 26 decembrie 2019, Popovici Eugeniu, a declarat cerere de apel, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii Judecătoreiei Bălți, sediul Central din 23 decembrie 2019 și pronunțarea unei noi decizii privind respingerea cererii de chemare în judecată, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 25 iunie 2020 s-a respins apelul declarat de Popovici Eugeniu și s-a menținut hotărârea Judecătoreiei Bălți, sediul Central din 23 decembrie 2019.

La 16 septembrie 2020, Popovici Eugeniu a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 25 iunie 2020 solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanței și emiterea unei hotărâri noi de respingere a cererii de chemare în judecată, ca fiind neîntemeiată

În motivare a invocat că, la examinarea cauzei, atât instanța de fond, cât și instanța de apel, pe lângă faptul că nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, au interpretat în mod eronat legea, au reținut în mod greșit spre examinare dosarul civil cu încălcarea dispozițiile normelor legale.

Instanța de fond, a admis acțiunea bazându-se pe semnarea Acordului asupra condițiilor suplimentare la Contractul individual de munca № 049551 și a celor două Angajamente din 15 martie 2013 și 23 iunie 2015, acceptând Angajamentele ca act juridic, prin care s-au modificat relațiile sale cu Ministerul Afacerilor Interne.

Recurentul a indicat că, angajamentul înaintat spre semnare la 15 martie 2013, fiind în sfârșitul anului II de studii la Academia "Ștefan cel Mare", a fost înaintat tardiv și nejustificat, și nu poate avea nici un efect juridic. Angajamentul înaintat la 23 iunie 2015 nu poate avea nici el careva efecte juridice, pe motivul că ultimul a fost înaintat tardiv, și nejustificat după finalizarea studiilor în cadrul Academiei "Ștefan cel Mare".

Relațiile contractuale formate în baza actului juridic, pot fi modificate numai în baza procedurii stabilite de lege, și nicidecum în baza schimbărilor apărute peste doi ani de la semnarea Contractului, deoarece Legea nr. 320 din 27.12.2012 la care a făcut referire instanța - nu prevede altfel.

Recurentul a indicat că, nu este de acord cu poziția instanței de fond din motivul că argumentarea speței date a fost fără referire la prevederile legislației și nu au elucidat circumstanțele cauzei.

Reclamantul nu a respectat procedura de soluționare extrajudiciară a litigiului, la cererea de chemare în judecată nefiind anexate careva dovezi în acest sens.

Totodată, recurentul a indicat că, din înscrisurile anexate la cererea de chemare în judecată se atestă cert faptul că nu se conțin acte ce ar confirma statutul lui V. Marinescu, dacă dispune de împuterniciri de reprezentare a reclamantului în condițiile prescrise imperativ de lege, inclusiv este investit cu dreptul exclusiv al părții de a certifica actele în conformitate cu originalul.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Bălți a pronunțat dispozitivul deciziei la 25 iunie 2020.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recurentul a invocat că decizia motivată a instanței de apel a recepționat-o la 17 iulie 2020.

Cererea de recurs a fost declarată la 16 septembrie 2020, respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Astfel, la 02 octombrie 2020, instanța de recurs a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii, fiind recepționat 8 octombrie și respectiv 12 octombrie 2020, potrivit avizelor de recepție (f. d. 13-14 Vol. II).

La 26 octombrie 2020, Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova a depus referință, menționând că, instanțele ierarhic inferioare corect au concluzionat că acțiunea reclamantului este întemeiată.

Recursul depus de Popovici Eugeniu este neîntemeiat și tardiv și a pledat pentru inadmisibilitatea recursului.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încalcând în mod flagrant regulile de

apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Popovici Eugeniu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Popovici Eugeniu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru